

סמינריונים

תלמיד לתואר "בוגר" חייב להשתתף בסמינר שנתי אחד בהיקף של 6 נ"ז.

הגשת הסמינר מותנית בציון עובר בקורס כתיבה אקדמית בשנה ב'.

הסמינריונים מיועדים לתלמידי שנה ג'. תנאי להשתתפות בסמינריונים הוא עמידה בתנאי הקדם שנקבעו בכל סמינר.

הרישום לסמינריונים ייעשה במועד שיקבע ע"י המזכירות דרך "רישום לקורסים" באתר האינטרנט. מידע מפורט נמצא באתר.

שיבוץ התלמידים לסמינריונים יעשה ע"פ הרישום באינטרנט לפי סדר העדיפות שהציג התלמיד ו/או המוסד ובשים לב לעמידתו בתנאי הקדם.

לפני מועד ההרצאה יכין התלמיד בתאום עם המרצה, רשימה ביבליוגרפית שתשמש כחומר קריאת חובה מינימלי לכל המשתתפים בסמינריון לקראת הדיון על ההרצאה. הרשימה תימסר למשתתפים בזמן סביר לפני ההרצאה.

חייב תלמיד להתכונן לכל סמינריון ולקרוא את החומר הנדרש. הנוכחות בכל שיעורי הסמינריון חובה. המרצה ינהל רישום נוכחות ולכל מקרה של היעדרות יידרש אישור.

תלמיד הפורש מסמינריון לאחר שחולקו הנושאים בסמינריון או לאחר תקופת השינויים המותרת, יהא ציונו בסמינריון זה "ס". הדיקן רשאי לאשר לתלמיד פרישה מסמינריון לאחר תקופת השינויים.

מורה יהיה רשאי למסור לתלמידים רשימה ביבליוגרפית ולדרוש שחומר זה יקרא עוד לפני תחילת הסמינריון.

ניתן להגיש עבודות סמינריוניות באמצעות המזכירות בלבד. המרכז האקדמי לא יהיה אחראי לעבודות שיוגשו ישירות למרצה. עבודה סמינריונית שאינה רשומה במזכירות- כאילו לא הוגשה.

המרצים אינם חייבים להחזיר את הסמינריון אלא רק הערות לפיכך התלמיד חייב **לשמור לעצמו העתק** של העבודה שהוא מגיש. כמו כן במקרה של אובדן העבודה המקורית התלמיד ימסור העתק.

תנאי לפתיחת סמינר - למען הסר ספק, פתיחת סמינר מותנית במינימום תלמידים שירשמו בפועל לסמינר. בהעדר הרשמה מספקת שומר המרכז האקדמי את הזכות לבטל את הסמינר, כולם או מקצתם, לפי שיקול דעתו הבלעדי. במקרה כזה, יאלצו הסטודנטים לבחור בסמינרים חלופיים.

נוהל סמינרים שנתיים

מטרות:

סמינר הוא המסגרת שבה נדרש התלמיד להפגין את שליטתו במיומנויות שרכש במהלך לימודיו, ואשר ישמשו אותו לאורך חייו המקצועיים (בין אם יעסוק בעריכת דין, בין אם יעסוק במחקר משפטי באקדמיה): מחקר משפטי, חשיבה משפטית, כתיבה משפטית והבעת רעיון משפטי בעל פה.

בנוסף, סמינר מאפשר העמקה בתחום משפטי מסוים, מעבר לרמת הידע שנדרשת לרוב בקורסי חובה ובחירה. עם זאת, העמקה זו לא נרכשת ברובה דרך שמיעת הרצאות של מרצה, אלא בדרך של לימוד עצמי (מוזרר) ושמיעת הרצאות של תלמידים-עמיתים.

1. חובות הסמינר

בסמינר שנתי על כל תלמיד לעמוד במשימות הבאות:

א. הגשת עבודה סמינריונית;

- ב. מתן הרצאה (רפרט) על עבודתו בפני מרצה הסמינר והתלמידים המשתתפים בסמינר;
- ג. נוכחות בכל מפגשי הסמינר;
- ד. קבלת הדרכה בספריה על שימוש במאגרי מידע משפטיים.
- ה. בסמכותו של המרצה לקבוע מטלות נוספות, ובכללן בחינה. מטלות נוספות יפורסמו באתר האינטרנט של הסמינר לפני תחילת השנה.

2. מבנה הסמינר

ככלל, יוקדשו מפגשי סמסטר א' להרצאות של מרצה הסמינר בנושא הסמינר ובנושאים מתודולוגיים. מפגשי סמסטר ב' יוקדשו למפגשים אישיים ולשמיעת הרצאות של התלמידים.

3. הציון בסמינר

א. הציון בסמינר יינתן בגין העבודה שהגיש התלמיד, הרצאתו והשתתפותו בשיעורים לאורך השנה. הדיקן ימסור למרצים המלצה לגבי הציון החלקי שיש להעניק לראשי-הפרקים ולהרצאת התלמיד. מרצה יוכל לסטות מחלוקה זו באישור הדיקן.

ב. משקל ציון העבודה יהווה לא פחות מחצי ולא יותר משמונים אחוז מהציון הסופי בסמינר.

ג. המורה יסיים לבדוק את העבודות, ויחזירן לתלמידים בליווי הערות, עד חודש לאחר סיום ההרצאות בסמינר; או עד לאחר חודש מיום הגשת העבודה, לפי המועד המאוחר.

4. הגשת עבודה

א. התלמיד יגיש עבודה סמינריונית מנושא שיבחר באישור המרצה. המרצה רשאי לקבוע מראש רשימת נושאים, שמהם יבחר התלמיד נושא לעבודה הסמינריונית.

ב. על התלמיד לבחור נושא לעבודה לא יאוחר מהשבוע החמישי לסמינר. מרצה רשאי לקבוע מועד מוקדם יותר להגשת הנושא, בהתאם לאופי הסמינר.

ג. תלמיד אינו רשאי להגיש עבודת סמינר בנושא שעליו כתב עבודת פרוסמינר.

ד. התלמיד יגיש למרצה ראשי פרקים של העבודה הסמינריונית עד לאמצע סמסטר א'. מטרת ראשי הפרקים לוודא כי התלמיד מבין את נושא עבודתו, כי הוא החל בביצוע המחקר לקראת כתיבת העבודה הסמינריונית וכי המחקר ממוקד ונעשה בצורה נכונה. מטרה נוספת של ראשי הפרקים היא לאפשר למורה הסמינר לתת לתלמיד משוב על עבודתו עד אותו השלב.

ה. המרצה רשאי לחייב את התלמיד להרצות על ראשי הפרקים שהגיש (הרצאה של כחמש דקות) במהלך סמסטר א', במטרה לאפשר לו לקבל משוב על המחקר שביצע, מחבריו לסמינר.

ו. התלמידים יגישו את עבודותיהם עד ה- 12/04/2018 לא תהיה כל דחייה במועד הכללי להגשת סמינר, ותלמיד שלא יגיש את עבודתו בזמן יפלט מן הסמינר, ויירשם לסמינר שנתי בשנה שלאחר מכן.

- ז. הדיקן או סגן הדיקן, בהסכמת מורה הקורס, יהיה רשאי לאשר דחייה על בסיס אינדיבידואלי במועד הגשת העבודה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובכלל זה שירות מילואים, הריון, או טעמים אישיים יוצאי דופן בחומרתם.
- ח. מרצה רשאי לחייב את תלמידי הסמינר לצרף לעבודותיהם עותק מכל מקור שאליו הם מתייחסים בעבודה.
- ט. היקף עבודה סמינריונית שנתית ינוע בין 15,000 - 7,500 מילים (כולל הערות שוליים). התלמיד יציין על שער העבודה את היקף המילים בעבודה.
- י. עבודה סמינריונית היא עבודה אישית. אין להגיש עבודה סמינריונית בזוג.

5. עבודה מתוקנת

- א. תלמיד רשאי להגיש עבודה מתוקנת עד חודשיים לאחר קבלת הציון בסמינר.
- ב. במידה שתלמיד בחר להגיש עבודה מתוקנת, יבוא ממוצע ציוני העבודה המקורית והעבודה המתוקנת, במקום ציון העבודה המקורית. שאר רכיבי הציון לא ישתנו בעקבות הגשת העבודה המתוקנת.
- ג. מורה ייתן ציון על עבודה מתוקנת תוך חודשיים מיום הגשתה.

6. מתן הרצאה

- א. התלמיד יידרש לתת הרצאה על עבודתו.
- ב. הרצאת התלמיד תתקיים במהלך שיעורי הסמינר בסמסטר ב', לאחר שהתלמיד הגיש את עבודתו. **השנה בשל לוח הזמנים, ייתכן כי חלק מן ההרצאות תתקיימנה עוד לפני חופשת הפסח, לפי שיקול-דעת המרצה.**
- ג. משך הרצאת התלמיד יהיה חצי שעה, לכל הפחות.
- ד. התלמיד יקבל ציון על הרצאתו, שיהווה חלק מהציון הכולל על הסמינר. הציון ילווה בהנמקה כתובה, שתצורף לעבודה שתוחזר לתלמיד.

7. הדרכה בספרייה

- א. תלמיד בסמינר חייב לעבור הדרכה בספרייה.

על התלמיד לצפות במצגת הדרכה על שימוש במאגרי מידע. לאחר מכן יתבקש למלא אישור הדרכה ולענות על מספר שאלות הנוגעות לחיפוש חומר מתוך מאגרי המידע. את האישור יש לשלוח לספרייה לפי ההוראות במצגת. האישור יועבר למזכירות הסמינריונים והמרצים.

מצגת ההדרכה תופיע בתחנת המידע בלשונית הספרייה: "מטלת הדרכה לסמינריונים שנה ג' משפטים".

על התלמיד לסיים את ההדרכה כאמור לפני סיום סמסטר א', וזאת כתנאי להמשך השתתפותו בסמינר.

- ב. צוות הספרייה יעביר למזכירות בסוף סמסטר א' את רשימת התלמידים שביצעו את "מטלת ההדרכה". תלמיד שלא יכלל ברשימה כאמור, ייגרע מהסמינר על ידי המזכירות.
- ג. בהסכמת מורה הסמינר, רשאי הדיקן להחזיר לסמינר תלמיד שנגרע ממנו כאמור בס"ק 2 לעיל, מטעמים מיוחדים.

8. נוכחות

- א. הנוכחות בכל שיעורי הסמינר היא חובה. **מרצה הסמינר ינהל רישום נוכחות, ולכל מקרה של היעדרות מעבר לשלוש היעדרויות הראשונות יידרש אישור.** תלמיד שנעדר מיותר משלושה שיעורים (אף אם היעדרויותיו היו מוצדקות) לא יוכל להשתתף בסמינר ושמו יימחק מרשימת המשתתפים בסמינר אלא-אם-כן היעדרותו זו היא מאחת הסיבות הבאות בלבד: מילואים, לידה, אשפוז בבית-חולים, מחלה שנמשכה ברצף 21 יום ומעלה. על מרצה הסמינר להעביר למזכירות עם תום כל סמסטר את רשימת התלמידים שלא עמדו בדרישת הנוכחות, והמזכירות תיגרע תלמידים אלה מהסמינר ותשלח להם הודעה על כך.
- ב. במקרים נדירים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, רשאי הדיקן, בהסכמת מורה הסמינר, להחזיר לסמינר תלמיד שנגרע ממנו כאמור בס"ק 1 לעיל, ובלבד שלא נעדר מיותר מ-30% מן המפגשים.
- ג. במכסת היעדרויות המותרות יובאו בחשבון גם היעדרויות הנובעות מרישום לסמינר לאחר תחילת השנה, אולם לא תובא בחשבון היעדרות הנובעת משירות מילואים, לידה, אשפוז או מחלה שנילווה לה אישור מחלה של 21 ימי היעדרות לפחות. ואולם, היעדרות מלמעלה מ-30% מן המפגשים תחייב גריעה מהסמינר, וזאת ללא קשר לסיבת היעדרויות.
- ד. תלמיד שיעדר משני השיעורים הראשונים בסמינר ללא סיבה מוצדקת – יוצא מן הסמינר.
- ה. בכל מקרה לא ניתן להצטרף לסמינר לאחר השיעור השלישי.

9. אתיקה בכתיבה

- בהכנת הסמינר על התלמיד להקפיד על כללי האתיקה המחקרית המקובלים. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, על התלמיד לנהוג לפי הכללים שיפורטו להלן. הפרת הכללים עשויה להביא להעמדת התלמיד לדין משמעתי ולפסילת עבודתו:
1. אין להגיש עבודה שהוכנה (כולה או חלקה) בידי אדם אחר;
  2. אין להגיש עבודה שהוגשה כבר (בשלמותה או בחלקה) בסמינר או בקורס אחר;
  3. יש לאזכר כל מקור ששימש את מגיש העבודה לצורך כתיבתה;
  4. כל ציטוט המופיע בעבודה יסומן בצורה בולטת כציטוט;
  5. אין להסתמך על מקור ללא בדיקתו הישירה בידי התלמיד;
  6. העתקה מאתר באינטרנט מהווה העתקה לכל דבר ועניין, וחלים לגביה כל כללי האתיקה.
  7. במקביל להגשת העבודה הסמינריונית על התלמיד לחתום על הצהרה בדבר עמידתו בחובות האתיקה החלות על כתיבה אקדמית, בנוסח שבנספח, ולצרפה לעבודה הסמינריונית. הגשת ההצהרה החתומה מהווה תנאי להגשת העבודה ולבדיקתה ועותק ממנה יישאר במזכירות תלמידים.

נוהל סמינרים סמסטריאליים

מטרות:

סמינר הוא המסגרת שבה נדרש התלמיד¹ להפגין את שליטתו במיומנויות שרכש במהלך לימודיו, ואשר ישמשו אותו לאורך חייו המקצועיים (בין אם יעסוק בעריכת דין, בין אם יעסוק במחקר משפטי באקדמיה): מחקר משפטי, חשיבה משפטית, כתיבה משפטית והבעת רעיון משפטי בעל פה.

בנוסף, סמינר מאפשר העמקה בתחום משפטי מסוים, מעבר לרמת הידע שנדרשת לרוב בקורסי חובה ובחירה. עם זאת, העמקה זו לא נרכשת ברובה דרך שמיעת הרצאות של מרצה, אלא בדרך של לימוד עצמי (מודרך) ושמיעת הרצאות של תלמידים-עמיתים.

1. חובות הסמינר

בסמינר על כל תלמיד לעמוד במשימות הבאות:

- א. הגשת עבודה סמינריונית;
- ב. מתן הרצאה (רפרט) על עבודתו בפני מרצה הסמינר והתלמידים המשתתפים בסמינר;
- ג. נוכחות בכל מפגשי הסמינר;
- ד. קבלת הדרכה בספריה על שימוש במאגרי מידע משפטיים.
- ה. בסמכותו של המרצה לקבוע מטלות נוספות, ובכללן בחינה. מטלות נוספות יפורסמו באתר האינטרנט של הסמינר לפני תחילת השנה.

2. מבנה הסמינר

ככלל, יוקדשו מפגשי הסמסטר להרצאות של מרצה הסמינר בנושא הסמינר ובנושאים מתודולוגיים. מפגשים אישיים ייערכו בתיאום עם מרצה הסמינר. הרצאות התלמידים תיערכנה במסגרת השיעורים האחרונים בסמסטר, או במתכונת "מרוכזת", כפי שיקבע מרצה הסמינר.

3. הציון בסמינר

- א. הציון בסמינר יינתן בגין העבודה שהגיש התלמיד, הרצאתו והשתתפותו בשיעורים לאורך הסמסטר. הדיקן ימסור למרצים המלצה לגבי הציון החלקי שיש להעניק לראשי-הפרקים ולהרצאת התלמיד. מרצה יוכל לסטות מחלוקה זו באישור הדיקן.
- ב. משקל ציון העבודה יהווה לא פחות מחצי ולא יותר משמונים אחוז מהציון הסופי בסמינר.
- ג. המורה יסיים לבדוק את העבודות, ויחזירן לתלמידים בליווי הערות, עד חודש לאחר הגשתן.

4. הגשת עבודה

- א. התלמיד יגיש עבודה סמינריונית מנושא שיבחר באישור המרצה. המרצה רשאי לקבוע מראש רשימת נושאים, שמהם יבחר התלמיד נושא לעבודה הסמינריונית.

¹ ביטויים המופיעים בלשון יחיד משמעם גם בלשון רבים ולהיפך; ביטויים המופיעים בלשון זכר, משמעם גם בלשון נקבה ולהיפך.

- ב. התלמיד יגיש למרצה ראשי פרקים של העבודה הסמינריונית עד לאמצע הסמסטר. מטרת ראשי הפרקים לוודא כי התלמיד מבין את נושא עבודתו, כי הוא החל בביצוע המחקר לקראת כתיבת העבודה הסמינריונית וכי המחקר ממוקד ונעשה בצורה נכונה. מטרה נוספת של ראשי הפרקים היא לאפשר למורה הסמינר לתת לתלמיד משוב על עבודתו עד אותו השלב.
- ג. המרצה רשאי לחייב את התלמיד להרצות על ראשי הפרקים שהגיש (הרצאה של כחמש דקות) במהלך הסמסטר, במטרה לאפשר לו לקבל משוב על המחקר שביצע, מחבריו לסמינר.
- ד. התלמידים יגישו את עבודותיהם עד ה- 07/01/18. לא תהיה כל דחייה במועד הכללי להגשת סמינר, ותלמיד שלא יגיש את עבודתו בזמן ייפלט מן הסמינר, ויירשם לסמינר שנתי בשנה שלאחר מכן.
- ה. הדיקן או סגן הדיקן, בהסכמת מורה הקורס, יהיה רשאי לאשר דחייה על בסיס אינדיבידואלי במועד הגשת העבודה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובכלל זה שירות מילואים, הריון, או טעמים אישיים יוצאי דופן בחומרתם.
- ו. מרצה רשאי לחייב את תלמידי הסמינר לצרף לעבודותיהם עותק מכל מקור שאליו הם מתייחסים בעבודה.
- ז. היקף עבודה סמינריונית ינוע בין 15,000 - 7,500 מילים (כולל הערות שוליים). התלמיד יציין על שער העבודה את היקף המילים בעבודה.
- ח. עבודה סמינריונית היא עבודה אישית. אין להגיש עבודה סמינריונית בזוג.

5. עבודה מתוקנת

- א. תלמיד רשאי להגיש עבודה מתוקנת עד חודשיים לאחר קבלת הציון בסמינר.
- ב. במידה שתלמיד בחר להגיש עבודה מתוקנת, יבוא ממוצע ציוני העבודה המקורית והעבודה המתוקנת, במקום ציון העבודה המקורית. שאר רכיבי הציון לא ישתנו בעקבות הגשת העבודה המתוקנת.
- ג. מורה ייתן ציון על עבודה מתוקנת בתוך חודשיים מיום הגשתה.

6. מתן הרצאה

- א. התלמיד יידרש לתת הרצאה על עבודתו.
- ב. הרצאת התלמיד תתקיים בפני מרצה הסמינר והתלמידים המשתתפים בסמינר, ובמועד שיקבע מרצה הסמינר.
- ג. משך הרצאת התלמיד יהיה חצי שעה, לכל הפחות.
- ד. התלמיד יקבל ציון על הרצאתו, שיהווה חלק מהציון הכולל על הסמינר. הציון ילווה בהנמקה כתובה, שתצורף לעבודה שתוחזר לתלמיד.

7. הדרכה בספרייה

- א. תלמיד בסמינר חייב לעבור הדרכה בספרייה.
- על התלמיד לצפות במצגת הדרכה על שימוש במאגרי מידע. לאחר מכן יתבקש למלא אישור הדרכה ולענות על מספר שאלות הנוגעות לחיפוש חומר מתוך מאגרי המידע. את האישור יש לשלוח לספרייה לפי ההוראות במצגת. האישור יועבר למזכירות הסמינריונים והמרצים.

- מצגת ההדרכה תופיע בתחנת המידע בלשונית הספרייה: "מטלת הדרכה לסמינריונים שנה ג' משפטים".
- על התלמיד לסיים את ההדרכה כאמור לפני סיום סמסטר א', וזאת כתנאי להמשך השתתפותו בסמינר.
- ב. צוות הספרייה יעביר למזכירות בסוף סמסטר א' את רשימת התלמידים שביצעו את "מטלת ההדרכה". תלמיד שלא יכלל ברשימה כאמור, ייגרע מהסמינר על ידי המזכירות.
- ג. בהסכמת מורה הסמינר, רשאי הדיקן להחזיר לסמינר תלמיד שנגרע ממנו כאמור בס"ק 2 לעיל, מטעמים מיוחדים.

8. נוכחות

- א. הנוכחות בכל שיעורי הסמינר היא חובה. **מרצה הסמינר ינהל רישום נוכחות, ולכל מקרה של היעדרות יידרש אישור.** תלמיד שנעדר מיותר משלושה שיעורים (אף אם היעדרותיו היו מוצדקות) לא יוכל להשתתף בסמינר ושמו יימחק מרשימת המשתתפים בסמינר, אלא-אם-כן היעדרותו זו היא מאחת הסיבות הבאות בלבד: מילואים, לידה, אשפוז בבית-חולים, מחלה שנמשכה ברצף 21 יום ומעלה. על מרצה הסמינר להעביר למזכירות עם תום הסמסטר את רשימת התלמידים שלא עמדו בדרישת הנוכחות, והמזכירות תיגרע תלמידים אלה מהסמינר ותשלח להם הודעה על כך.
- ב. במקרים נדירים ומטעמים מיוחדים שיירשמו, רשאים הדיקן או סגנו, בהסכמת מורה הסמינר, להחזיר לסמינר תלמיד שנגרע ממנו כאמור בס"ק 1 לעיל, ובלבד שלא נעדר מיותר מ-30% ממפגשי הסמינר.
- ג. במכסת היעדרויות המותרות יובאו בחשבון גם היעדרויות הנובעות מרישום לסמינר לאחר תחילת השנה, אולם לא תובא בחשבון היעדרות הנובעת משירות מילואים, לידה או מחלה שנלווה לה אישור מחלה של 21 ימי היעדרות לפחות. היעדרות מלמעלה מ-30% מן המפגשים תחייב גריעה מהסמינר, וזאת ללא קשר לסיבת היעדרויות.
- ד. תלמיד שיעדר משני השיעורים הראשונים בסמינר ללא סיבה מוצדקת – יוצא מן הסמינר.
- ה. בכל מקרה לא ניתן להצטרף לסמינר לאחר השיעור השלישי.
- ו. לצורך קביעת מספר היעדרויות, ייחשב כל שיעור של שעתיים אקדמיות בסמינר סמסטריאלי כשיעור אחד, אף אם באותו יום ניתנים מספר שיעורים.

9. אתיקה בכתיבה

- בהכנת הסמינר על התלמיד להקפיד על כללי האתיקה המחקרית המקובלים. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, על התלמיד לנהוג לפי הכללים שיפורטו להלן. הפרת הכללים עשויה להביא להעמדת התלמיד לדין משמעתי ולפסילת עבודתו:
1. אין להגיש עבודה שהוכנה (כולה או חלקה) בידי אדם אחר;
  2. אין להגיש עבודה שהוגשה כבר (בשלמותה או בחלקה) בסמינר או בקורס אחר;
  3. יש לאזכר כל מקור ששימש את מגיש העבודה לצורך כתיבתה;
  4. כל ציטוט המופיע בעבודה יסומן בצורה בולטת כציטוט;
  5. אין להסתמך על מקור ללא בדיקתו הישירה בידי התלמיד;
  6. העתקה מאתר באינטרנט מהווה העתקה לכל דבר ועניין, וחלים לגביה כל כללי האתיקה.

7. במקביל להגשת העבודה הסמינריונית על התלמיד לחתום על הצהרה בדבר עמידתו בחובות האתיקה החלות על כתיבה אקדמית, בנוסח שבנספח, ולצרפה לעבודה הסמינריונית. הגשת ההצהרה החתומה מהווה תנאי להגשת העבודה ולבדיקתה ועותק ממנה יישאר במזכירות תלמידים.

נספח

הצהרה בדבר שמירה על אתיקה בכתובה

ידוע לי כי בסמינריון ניתנו הנחיות מפורטות על ידי המרצה בדבר כללי האתיקה בכתבת עבודה סמינריונית. הבנתי את ההנחיות ופעלתי לפיהן. אני מבין/ה שהפרת הנחיות אלה או הפרת הצהרתי זו תגרור הליכי משמעת כלפי, ואני צפוי/ה לפסילת העבודה ולקבלת עונש משמעת, שעלול להגיע כדי הרחקה מהלימודים במרכז האקדמי.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל, אני מצהיר/ה בזאת כי עבודתי נכתבה במלואה על ידי בלבד, וכי לא נעזרתי בכתבת העבודה באיש בשום דרך שהיא. כמו כן, העבודה נכתבה על ידי לצורך סמינריון זה, ואינה מבוססת על עבודה קודמת שהכנתי או הגשתי.

כמו כן, אני מצהיר כי העבודה לא הועתקה במלואה או בחלקה מכל מקור שהוא (ובכלל זה אתר אינטרנט זה או אחר), כי אזכרתי את כל המקורות שבהם נעזרתי, וכי סימנתי את כל הציטוטים שבעבודתי, בהתאם לכללי האתיקה המחקרית.

שם התלמיד/ה _____ ת.ז. _____

חתימה: _____ תאריך: _____

התקנון כולו כפוף לתיקונים ולשינויים שיוכנסו בו בכל עת על פי החלטת המוסדות המוסמכים של המרכז האקדמי.

רשימת סמינריונים

שעה	יום	ס'	נ"ז	קוד	מרצה	שם הסמינריון	מס'
21:30-18:00 מיועד לשנה ד' בלבד ובאישור מייוחד	א'	א'	6	7318	ד"ר אייל כתבן	דיני בריאות	.1
19:30-16:00 מיועד לשנה ד' בלבד ובאישור מייוחד	ג'	א'	6	7148	ד"ר יואב המר	חופש הביטוי והגבלתו	.2
17:30-16:00	א'	ש	6	7305	פרופ' פבלו לרנר	עיקול נכסים וכינוס נכסים	.3
17:30-16:00	א'	ש	6	7307	ד"ר שלי קרייצר-לוי	דיני ירושה והעברות בינדוריות	.4
19:30-18:00	א'	ש	6	7322	ד"ר דניאלה ביניש	הליכים פליליים חלופיים	.5
21:30-20:00	א'	ש	6	7238	ד"ר בועז שנור	לשון הרע והגנת הפרטיות	.6
19:30-18:00	ב'	ש	6	7323	ד"ר יניב ואקי	הקורבן מול הנאשם – דו קרב של זכויות	.7
סמסטר א' 21:00-19:30	ב'	ש	6	7230	ד"ר שחר ולר	תרופות במשפט האזרחי	.8
סמסטר ב' 18:30-17:00							
15:30-14:00	ג'	ש	6	7130	ד"ר איתי ליפשיץ	תובענות ייצוגיות	.9
16:30-15:00							
18:30-17:00	ד'	ש	6	7152	ד"ר שחר ולר	דיני ביטוח	.10
20:30-19:00	ד'	ש	6	7310	עו"ד נעמי אלימלך	השפעות חוקתיות על דיני הראיות בפלילים	.11
סמסטר א' 17:30-16:00	ה'	ש	6	7303	פרופ' יוסי דהאן	צדק חברתי וזכויות חברתיות	.12
סמסטר ב' 16:30-15:00	ג'						
17:30-16:00	ה'	ש	6	7280	פרופ' יעד רותם	סוגיות בפירוק ושיקום חברות	.13
17:30-16:00	א'						
סמסטר א' 18:30-17:00	ה'	ש	6	7285	ד"ר אורי בן אוליאל	חוזים מסחריים	.14
סמסטר ב' 20:30-19:00	ב'						

סמינר בליווי אישי לסטודנטים מצטיינים

בפני תלמידים מצטיינים שממוצע ציוניהם אינו נופל מ- 90, עומדת האפשרות לכתוב עבודת סמינר (מלבד עבודת הסמינר הרגילה), וזאת בליווי אישי של איש סגל פנים. התלמיד יוכל לצבור בדרך זו 2 נ"ז על חשבון לימודי הבחירה. מטרת הסמינר בליווי האישי היא להביא את התלמיד לכתוב עבודה מחקרית ברמה גבוהה, ולשאוף לפרסומה.

הליווי עצמו יעשה במתכונת של הסמינר השנתי: הגדרת נושא באישור המרצה; כתיבת ראשי פרקים; מחקר השוואתי; הגשה לפי לוח זמנים שיקבע המרצה-המלווה; וכיו"ב.

תנאי קבלה:

- א. ההצטרפות לתוכנית תתאפשר החל מסמסטר ב' של שנה שניה.
- ב. בקשות הצטרפות לתוכנית יוגשו דרך מזכירות קורסי בחירה וסמינרים.
- ג. תלמיד מצטיין יוכל, באישור הדיקן או סגנו, להתקבל כתלמיד שלב א' (קבלה על-תנאי).

שלב א'

- (1) רק לאחר שקיבל אישור כתלמיד שלב א' יוכל התלמיד לפנות לחבר סגל ולבקש להצטרף למסגרת התכנית.
- (2) התלמיד יבחר נושא לכתיבה, ויקבל עליו את אישור המרצה המלווה.
- (3) התלמיד יגיש למרצה המלווה תקציר או פרק מבוא בהיקף שלא יפחת מ-500 מלים.
- (4) רק לאחר קריאת התקציר יוכל המרצה לאשר את הצטרפות התלמיד לתכנית.
- (5) בשלב זה יידרש גם אישור הדיקן או סגן הדיקן כדי שהתלמיד יוכל להתקבל כתלמיד שלב ב' ולהתחיל את לימודיו בתכנית. הדיקן יועץ במרצה-המלווה כדי לוודא כי התלמיד עומד בדרישות התכנית, ויוכל גם לקרוא בעצמו את התקציר/פרק המבוא שכתב התלמיד.

שלב ב' – כתיבת העבודה בליווי אישי (במתכונת של סמינר).

ציון העבודה

המרצה יעניק ציון מספרי לעבודה, וציון זה יהווה הציון שיירשם בגיליון הלימודים של התלמיד.

פרסום העבודה

לאחר שישנה את מתכונת העבודה למתכונת של מאמר משפטי, יוכל התלמיד להגיש את המאמר לפרסום בכתבי עת. התקבלה העבודה לכתב-עת שהדיקן קבע כי הוא כתב-עת בעל רמה אקדמית גבוהה, יוכל התלמיד לקבל **עוד** **2 נ"ז** (ובסך הכל 4 נ"ז) על העבודה שכתב.

מרצה מלווה רשאי ללוות בכל נקודת זמן תלמיד אחד בלבד.

מובהר בזאת כי בשל אופיו הייחודי של הסמינר, למרצה, באישור הדיקן, שיקול-דעת בקביעת יתר כללי הסמינר.

דיני ביטוח ד"ר שחר ולר

אי-אפשר להעלות על הדעת כלכלה מודרנית ללא הסדרי ביטוח. הביטוח חיוני הן לתפקודם של עסקים ומוסדות פיננסיים הן לפרטים המחזיקים רכוש. ללא הביטוח קשה לראות מי היה מוכן לכהן כדירקטור בחברה ציבורית או להחזיק רכוש יקר שעלול להינזק.

דיני הביטוח ההיסטוריים היו חלק מדיני המשפט "המסחרי". הסיווג של הביטוח כ"משפט מסחרי" התאים לתקופה שבה אנשים פרטיים מיעטו לרכוש ביטוח. אולם עם התפתחותה של הכלכלה המודרנית שבה אנשים רבים מחזיקים רכוש – הביטוח הפך למכשיר כלכלי חיוני כמעט עבור כל אדם.

במסגרת הסמינר על דיני ביטוח נעסוק בהתפתחות ההיסטורית של הביטוח, בשאלה כיצד הביטוח פועל מבחינה כלכלית ובמגוון גדול של סוגיות משפטיות שמעוררים דיני הביטוח.

הסמינר מתרכז בחוזי ביטוח הנקשרים בין לקוח המבקש לרכוש ביטוח לבין מבטחת מסחרית הנוהגת למכור ביטוח. הקורס בוחן את דיני הביטוח באספקלריה של דיני החוזים הכלליים תוך ניסיון לעמוד על ההבדלים בין שתי מערכות הדינים, ובתוך כך להבהיר את התכונות המיוחדות של חוזה הביטוח. הנושאים שיידונו בקורס: מבוא כללי (תופעת הביטוח מבחינה כלכלית ומושגי יסוד כמו סיכון, יחס לסיכון, סיכון מוסרי, חוק המספרים הגדולים; היחס בין חוק חוזה הביטוח לחוקי חוזים אחרים (חוק החוזים הכללי, חוק התרופות, חוק החוזים האחדים); מקרה הביטוח; כריתת חוזה הביטוח וצורתו; הצדדים לכריתת חוזה ביטוח; חובות גילוי טרום-חוזיות; חובות גילוי לאחר כריתת החוזה; חובת הגילוי לאחר קרות מקרה הביטוח; חובת ההסבר המוטלת על המבטחת; סוכן הביטוח; נטל ההוכחה; אי-חוקיות ותקנת הציבור; ביטוח יתר חסר וכפל; תגמולי הביטוח; תום-לב ותרופות.

מרכיבי הציון הסופי:

80% עבודת סמינר
20% השתתפות ופרזנטציה

הערה: הרצאות הסטודנטים ינתנו במרוכז ביום אחד או יומיים. הנוכחות בימי ההרצאות של הסטודנטים היא תנאי לקבלת ציון בסמינר.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

דיני בריאות ד"ר אייל כתבן

דיני הבריאות תופסים כיום מקום של כבוד במשפט הישראלי. דינים רבים מסדירים את פעילותם של העוסקים ברפואה בשלושה רבדים מרכזיים: 1. במסגרת השמירה על זכויות החולה (דוגמת סודיות רפואית, הסכמה מדעת, רשלנות רפואית, שמירה על כבוד המטופל, טיפולים כפויים ועוד); 2. במסגרת האסדרה של עבודת העוסקים ברפואה והעיסוק ברפואה ובמקצועות הבריאות (למשל, רישוי רופאים; רישוי מקצועות הבריאות; רפואה משלימה וכיוצא באלה); 3. במסגרת כללים אתיים ונורמות משפטיות, שנועדו להסדיר ולסייע בפתרון של דילמות שונות, במיוחד על רקע התפתחויות טכנולוגיות (כגון, השתלות איברים; אמצעי הפריה חלופיים וכו'). במסגרת הסמינריון נדון בדילמות אתיות, מוסריות ומשפטיות הקשורות באסדרת הפעילות הרפואית. אלו ישמשו רקע לכתיבת הסמינריון. כך גם ילמדו במסגרת הקורס הדרכים לכתיבת סמינריון.

מרכיבי הציון הסופי:

10% נוכחות והשתתפות תורמת ואיכותית;
20% הצגת הסמינריון (רפרט);
70% עבודת הסמינריון.

נוכחות חובה בכל מפגשי הסמינריון. הגשת מטלות ביניים חובה.

הערה: סמינר סמסטריאלי מיועד לשנה ד' בלבד ובאישור מיוחד.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

דיני ירושה והעברות בין דוריות ד"ר שלי קרייצר לוי

מטרת הסמינר היא לבחון דרכי העברת הון בין-דוריות, כולל ירושות, מתנות ונאמנויות ובדגש מיוחד על דיני הירושה. בסמינר נדון בסוגיות מרכזיות לתחום, בכללם דרישות צורה, השפעה בלתי הוגנת וכשרות, ירושה על פי דין, צוואות הדידות, הסכמי ירושה, וצוואה היוצרת נאמנות. כמו כן, נדון בעקרונות יסוד לתחום וביניהם חופש הציווי והחופש ליצור נאמנות, הגנה על בני משפחה, מגבלות מכח תקנת הציבור ומיסוי עזבון.

מרכיבי הציון הסופי:

- 15% נוכחות, השתתפות ועמידה במטלות הקורס.
- 15% הצגת הרפרט.
- 70% עבודת הסמינר.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הליכים פליליים חלופיים ד"ר דניאלה ביניש

בעשורים האחרונים של המאה העשרים החלו להתפתח מנגנונים חלופיים להליך הפלילי המסורתי המרחיבים את מטרת ההליך ומציעים תפיסות חדשות של צדק וגישות אלטרנטיביות לענישה. הסמינר יעסוק בסוגיות תיאורטיות ומעשיות הקשורות לשינויים אלה ולתפיסות אותן הם מבטאים. במהלך הסמינר נעסוק ברקע התיאורטי והחברתי לצמיחתן של המגמות החדשות בפלילים, תוך התמקדות בגישות עכשוויות בקרימינולוגיה ובענישה. לאור גישות אלה נבחן ונתאר מגמות חדשות מרכזיות ובהן צדק מאחה ובתי משפט פותרים בעיות ונעסוק בתורת משפט שיתופית וטיפולית. בהמשך נלמד על הליכים חלופיים המתפתחים בשנים האחרונות במשפט הפלילי הישראלי ונבחן את פוטנציאל ההשתלבות של המגמות החדשות בשיטת המשפט הישראלית. הסמסטר הראשון בסמינר יוקדש ללמידה משותפת של הנושאים שהוזכרו ולבחירת נושא אישי לעבודת סמינר. בסמסטר השני יציגו התלמידים את עבודת הסמינר שיכתבו וינהלו דיון בנושא העבודה בכיתה.

מטלות והרכב הציון:

- עבודה סמינריונית – 75%
- מצגת של תמצית העבודה – 15%
- השתתפות פעילה – 10%

הערה: סטודנט שלמד את הקורס "הליכים שיתופיים, משפט טיפולי ופתרון בעיות - מגמות חדשות בהליכים פליליים" בשנת תשע"ז לא יוכל להשתתף בסמינר.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

הקורבן מול הנאשם – דו קרב של זכויות ד"ר יניב ואקי

השיח הפלילי הדינוני מתמקד כיום ברובו במגילת הזכויות החוקתיות של הנאשם, אולם בשנים האחרונות חל שינוי באקלים הציבורי והמשפטי ביחס למקומו של נפגע העבירה. הסמינר יעסוק בבדיקת השינוי שהתחולל בנושא זה בשיח הרווח אל נוכח המהפכה החוקתית במדינת ישראל. סמינר זה יעסוק במקומו, המצוי והראוי, של נפגע העבירה בהליך הפלילי, כמו גם במתח ההולך וגובר בין זכויותיו של נפגע העבירה לבין אלו של הנאשם, תוך כדי בחינת האיזון החוקתי השורר כיום והאסכולות השונות לגבי מעמדן של זכויות אלו. במהלך הסמינר יערך מפגש עם נפגעת עבירה, כמו גם עם אנשי מקצוע טיפוליים, ובין היתר יבחנו סוגיות כגון: שילוב נפגע העבירה בשלביו השונים של ההליך הפלילי, גישור בין נפגע העבירה לנאשם, זכות הנפגע להענשת פוגעו מול זכות הנאשם להליך הוגן, זכות נפגע העבירה לפרטיות מול זכות הנאשם לעיון בחומר חקירה, זכות הנפגע להגנתו מול זכות הנאשם לחרות ממעצר וחזקת החפות העומדת לו, ועוד.

מרכיבי הציון הסופי:

- 10% השתתפות בשיעורים.
- 10% הצגת העבודה (רפרט).
- 80% עבודת הסמינריון.

הערה: תלמידים שלמדו את הקורס הקורבן מול הנאשם – דו קרב של זכויות, לא יוכלו ללמוד סמינר זה.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

השפעות חוקתיות על דיני הראיות בפלילים הדוקטורנטית נעמי אלימלך-שמרה

לדיני הראיות זיקה הדוקה למשפט החוקתי. מתבטאים בהם איזונים מורכבים בין אינטרסים ציבוריים ופרטיים בסיסיים.

סמינר זה יעסוק בזכויות חוקתיות אשר משפיעות על דיני הראיות בפלילים. הסמינר יתמקד בהסדרים חוקתיים שנקבעו בדין הישראלי ובדין האמריקני, בין היתר, בסוגיות הבאות: זכות הנאשם לזיכוי מחמת ספק סביר ומגבלותיה, זכות הנאשם לחקור את עדי התביעה והשפעתה על הקבילות של עדות שמיעה, אופי הנאשם כראיה במשפט, זכות השתיקה והחיסיון מפני הפללה עצמית, קבילות הודאות נאשמים ופסילת ראיות אשר הושגו שלא כדין ועוד.

תנאי קדם: לימוד הקורס "דיני ראיות" (אפשרי במקביל).

מרכיבי הציון הסופי:

80% עבודה סמינריונית

20% הרצאה והשתתפות פעילה ותורמת בשיעורים.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

חוזים מסחריים

ד"ר אורי בן אוליאל

חוזים מסחריים הינם הסכמים הנכרתים בין סוחרים, אשר תכליתם השאת רווחים כלכליים. חוזים אלה נפוצים במיוחד, והם עומדים ביסוד הכלכלה הישראלית. הדיון בסמינר זה יעשה תוך בחינת חוזים מסחריים מרכזיים וביניהם: הסכמי זכיונות, הפצה, סוכנות מסחרית, מיזמים משותפים, קבלנות, ומכר טובין. בסמינר זה נעמיק בסוגיות משפטיות מרכזיות בתחום החוזים המסחריים: כריתת חוזה מסחרי, פירוש והשלמה של חוזה מסחרי, סיכול חוזה מסחרי, יחסי אמון בין צדדים לחוזה מסחרי, סיום חוזה מסחרי, תרופות בגין הפרת חוזה מסחרי.

80% עבודת הסמינריון.

15% הצגה בע"פ של עבודת הסימנריון.

5% השתתפות פעילה ותורמת במהלך מפגשי הסמינריון.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

חופש הביטוי והגבלתו

ד"ר יואב המר

אחת החירויות המרכזיות במדינה דמוקרטית היא חירות הביטוי. בסמינר זה נעסוק במאפיינים המייחדים חירות זו ומבדילים אותה מחירות הפעולה ובטיעונים הדורשים להקנות לחירות זו מעמד מיוחד. נדון במספר טיעונים בעד חפש הביטוי: טיעון האמת, טיעון האוטונומיה, הטיעון מדמוקרטיה, והטיעון על דרך השלילה. לאחר מכן נעסוק בהיקף חפש הביטוי ונדון בסוגיות כמו האם פעולות מסוימות צריכות להיחשב כביטויים, האם הזכות לחפש ביטוי היא נגטיבית או פוזיטיבית (קרי: דורשת לשם הבטחתה פעולה של מישור). לאחר מכן נדון בהגבלת חפש הביטוי. נלמד על הבחנות בין סוגים שונים של הגבלות על חפש הביטוי ועל המבחנים המשפטיים המאזנים בין חפש הביטוי לבין אינטרסים שונים. בחלקו האחרון של הסמינר נדון בסוגיות ספציפיות – לשון הרע ופגיעה בפרטיות, פורנוגרפיה, חפש העיתונות.

דרישות והרכב הציון:

1. הופעה מלאה לשיעורים ולפגישות אישיות עם המרצה, השתתפות בדיונים בכתה, רמת ראשי הפרקים לעבודה (משקל בציון הסופי: 10%).
2. הגשת העבודה הסמינריונית (משקל העבודה בציון הסופי: 80%)
3. פרזנטציה של העבודה הסמינריונית בפני הכתה (משקל בציון הסופי: 10%)

**הערה: סמינר סמסטריאלי מיועד לשנה ד' בלבד ובאישור מיוחד.
הנוכחות בשיעורים היא חובה.**

לשון הרע והגנת הפרטיות ד"ר בועז שנור

אנו נעסוק בדיני לשון הרע והגנת הפרטיות אשר במסגרתם עוסקים דיני הנזיקין באיזון בין ערכים חוקתיים בסיסיים: כבוד האדם, שמו הטוב ופרטיותו מחד, וחופש הביטוי וזכות הציבור לדעת מאידך. במהלך הסמינר נדון בהיקף ההגנה הניתנת במסגרת דינים אלה לערכים השונים; נשווה את החוק המצוי למשפט משווה במדינות המשפט המקובל והמשפט הקונטיננטלי; ונבחן את שיקולי המדיניות שמאחוריו. נבחן גם בעיות קונקרטיות הנוגעות לפגיעות בכבודם ופרטיותם של אנשי ציבור; למידת האחריות אותה יש להטיל על אמצעי התקשורת המוניים; לסוגיות של פרסומים מקוונים; ועוד.

מרכיבי הציון הסופי:

- 5% ראשי פרקים.
- 20% הצגת העבודה (רפראט).
- 75% עבודת הסמינריון.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

סוגיות בפירוק ושיקום חברות פרופ' יעד רותם

תאגיד הנקלע לקשיים פיננסיים – תהא זו חברה בע"מ, עמותה/חברה לתועלת הציבור או רשות מקומית – מביא בעלי תביעות שונים לכדי עימות מרתק. קופתו המדולדלת של התאגיד, כמו גם האינטרסים המתנגשים של אלו הנמנים עם קהילות התאגיד השונות – נושים, עובדים והציבור הכללי – מייצרים בעיות משפטיות מורכבות. הסמינר מיועד לתלמידים המתעניינים במשפט מסחרי. מטרתו היא לאפשר לתלמידים להעמיק את ידיעותיהם במגוון הבעיות המתעוררות כתוצאה מקשיים פיננסיים של תאגידים, וללמוד את עקרונות המחשבה המשפטית האופייניים לתחום זה.

מרכיבי הציון הסופי

- 10% פרזנטציה
- 10% נוכחות והשתתפות
- 80% עבודת סמינר בכתב
- 6% ציון מיטיב

הערה: הסמינר פתוח גם לתלמידים הלומדים, או למדו בעבר, את הקורס "פירוק ושיקום חברות".

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

עיקול נכסים וכינוס נכסים פרופ' פבלו לרנר

עיקול ומינוי כונס נכסים הינם אמצעי אכיפת חיובים חשובים הן כסעדים זמניים, והן כדרך למימוש פסק הדין. במהלך הסמינר נדון בין היתר, במהות המשפטית של העיקול (לפי תקנות סדר הדין האזרחי ולפי חוק ההוצאה לפועל), הדרכים לביצועו, סוגים שונים של עיקולים (מקרקעין, מיטלטלין, צד ג') וכו'.
באשר לכינוס נכסים, הסמינר ישים דגש על תפקיד כונס הנכסים בהוצאה לפועל אך יחד עם זאת תעשה השוואה עם מצבים אחרים של כינוס נכסים הקיימים בחקיקה הישראלית.
הסמינריון יתמקד במשפט הישראלי, אך התלמיד יתבקש להביא התייחסות למשפט המשווה.

תנאי מקדמי להשתתפות בסמינר: דיון אזרחי או לימוד במקביל.

מרכיבי הציון הסופי:

- 10% פרזנטציה.
- 90% עבודה בכתב.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

צדק חברתי וזכויות חברתיות פרופ' יוסי דהאן

הסמינר יבחן תיאוריות מרכזיות של צדק חברתי בנות זמננו ומקומן של זכויות חברתיות בהן. בקורס יבחנו ההצדקות השונות לזכויות חברתיות כמו גם עמדות המתנגדות להכללת זכויות חברתיות כחלק מזכויות האדם. בקורס נדון בזכויות חברתיות ספציפיות, כגון הזכות לחינוך, הזכות לבריאות, הזכות לדיור, הזכות לקיום מינימאלי בכבוד וזכויות נוספות. כמו כן תיבחן עמדת מערכת המשפט הישראלית כלפי תפיסות שונות של צדק חברתי וכן התייחסותה לזכויות חברתיות - מעמדן כזכויות חוקתיות, זכויות חוקיות וכזכויות פרי הפסיקה. הקורס גם יידון בהיבטים חברתיים וכלכליים של הזכויות הללו במציאות הישראלית.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

תובענות ייצוגיות ד"ר איתי ליפשיץ

עם חקיקת חוק תובענות ייצוגיות בשנת 2006 הפכו תובענות ייצוגיות למכשיר רב היקף ועוצמה. החוק הציב לנגד עיניו קידום זכות הגישה לבית המשפט, אכיפה הרתעה ומתן סעד הולם וכן ניהול יעיל והוגן של תביעות. לצד שאלת שיקול הדעת המנחה את בית המשפט בשלב אישור התובענה כייצוגית, מעורר השימוש במכשיר זה שאלות שונות. כיצד תיפטר בעיית הנציג מצד התובע המייצג? כיצד אפשר להגן על נתבעים מפני תובענות סרק? האם ראוי לאפשר את הגשת התביעה למי שיש לו עילת תביעה אישית בלבד? כיצד יש להקצות את כוח השימוש בתובענה הייצוגית לעומת כלים משפטיים אלטרנטיביים? מהו מעמדו הייחודי של עורך הדין בתובענה הייצוגית? הקורס יעסוק בנושאים אלו כמו גם בבחינת ההסדרים הדיוניים של התובענה הייצוגית תוך השוואתם לסדרי הדין האזרחיים הרגילים, כגון: גמול ושכ"ט, ייצוג, הסתלקות ופשרה.

מרכיבי הציון הסופי:

10% נוכחות והשתתפות תורמת ואיכותית;

20% הצגת הסמינריון (רפרט);

70% עבודת הסמינריון.

נוכחות חובה בכל מפגשי הסמינריון. הגשת מטלות ביניים חובה.

הערה: תלמידים שלמדו את הקורס תובענות ייצוגיות לא יוכלו ללמוד סמינר זה.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.

תרופות במשפט האזרחי ד"ר שחר ולר

יש הסוברים שתורפות הן חזות הכל: אחרי ככלות הכל, אין משמעות לזכות המוענקת לאדם אם אין בצידה תרופה. במסגרת הסמינר נעסוק בתרופות במשפט האזרחי בכלל תוך התמקדות בתרופות הניתנות בגין הפרת חוזה; עם זאת, הסמינר יעסוק גם בהסדרי תרופות בדינים אזרחיים אחרים, כגון דיני הנזיקין ודיני עשיית עושר.

מרכיבי הציון הסופי:

80% עבודת סמינר

20% השתתפות ופרזנטציה

תנאי קדם: ציון "עובר" בקורסים "דיני חוזים" ו"דיני נזיקין".

הערה: הרצאות הסטודנטים ינתנו במרוכז ביום אחד או יומיים. הנוכחות בימי ההרצאות של הסטודנטים היא תנאי לקבלת ציון בסמינר.

הנוכחות בשיעורים היא חובה.